

Sekretess för uppgifter i vissa säkerhetskopior

Sammanfattning

I detta betänkande lägger utskottet med stöd av sin initiativrätt fram ett förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100) av innebörd att sekretess ska gälla för uppgifter i de säkerhetskopior i Regeringskansliets datasystem som har bevarats med anledning av naturkatastrofen i Asien år 2004. Lagen föreslås träda i kraft den 15 juli 2007 och gälla t.o.m. den 31 december 2007.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Utskottets överväganden	13
Betänkandet Tsunamibanden	13
Säkerhetskopiornas rättsliga status	13
Utskottets ställningstagande	20
<i>Bilaga</i>	
Utskottets lagförslag	22

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Sekretess för uppgifter i vissa säkerhetskopior

Riksdagen antar utskottets i bilagan intagna förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).

Utskottet föreslår att ärendet avgörs efter endast en bordläggning.

Stockholm den 19 juni 2007

På konstitutionsutskottets vägnar

Berit Andnor

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Berit Andnor (s), Per Bill (m), Henrik von Sydow (m), Eva Bengtson Skogsberg (m), Stefan Tornberg (c), Yilmaz Kerimo (s), Mauricio Rojas (fp), Helene Petersson i Stockaryd (s), Björn Leivik (m), Ingvar Svensson (kd), Anna Bergkvist (m), Marianne Berg (v), Phia Andersson (s), Annie Johansson (c), Mikael Johansson (mp), Sinikka Bohlin (s) och Tommy Waidelich (s).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

2005 års katastrofkommission överlämnade den 14 juni 2007 betänkandet Tsunamibandet (SOU 2007:44).

Regeringen meddelade i ett pressmeddelande samma dag att den nått en bred politisk överenskommelse om att tills vidare bevara de säkerhetskopior som omhändertogs med anledning av flodvågskatastrofen i Asien år 2004 samt att regeringen nått enighet om att ett förslag till en bestämmelse om absolut sekretess för informationen på bandet ska behandlas i riksdagen så snart som möjligt.

En i Justitiedepartementet upprättad promemoria med förslag till ändring i sekretesslagen (1980:100) har överlämnats till utskottet den 15 juni 2007.

Företrädare för Justitiedepartementet har bjudits in att inför utskottet lämna upplysningar. Inbjudan har inte hörsammats.

Någon remissbehandling och lagrådsgranskning av lagförslaget har inte ägt rum.

Bakgrund

Katastrofkommissionen

Den 13 januari 2005 beslutade regeringen att tillkalla en oberoende kommitté som fick i uppdrag att utvärdera vårt samhälles förmåga att hantera de påfrestningar som naturkatastrofen i Asien inneburit och på vilket sätt de erfarenheterna kan tas till vara (dir. 2005:3). Samma dag förordnades hovrättspresidenten i Svea hovrätt Johan Hirschfeldt som ordförande i kommissionen. Kommittén, som antog namnet 2005 års katastrofkommission (nedan kallad Katastrofkommissionen), överlämnade den 1 december 2005 betänkandet Sverige och tsunamin – granskning och förslag (SOU 2005:104).

Regeringen beslutade den 26 oktober 2006 att ge ett särskilt uppdrag till Johan Hirschfeldt med anledning av att ett flertal databand som kunde häröra från tiden för naturkatastrofen i Asien hade påträffats i Regeringskansliet. Det antecknades i beslutet att det inte är känt vad databanden innehåller och om 2005 års katastrofkommission tidigare fått tillgång till uppgifterna. Det angavs även att det är oklart om uppgifterna skulle kunna ha varit av betydelse för kommissionens arbete och slutsatser.

Mot denna bakgrund fick Johan Hirschfeldt i uppdrag att inom Regeringskansliet granska databandens innehåll samt bedöma om innehållet var av sådan betydelse för 2005 års katastrofkommissions slutsatser att det

fanns skäl för kommissionen att återuppta sitt arbete. I denna bedömning borde enligt beslutet beaktas vad som framkommit vid andra granskningar av hanteringen av naturkatastrofen i Asien.

Den 30 januari 2007 lämnade Johan Hirschfeldt in en framställan till regeringen om att 2005 års katastrofkommission borde återinkallas för att återuppta sitt arbete.

I framställan har Johan Hirschfeldt anfört att hans arbete med att granska innehållet i databanden ännu inte var slutfört. Det hade dock kommit fram tillräckligt med nya fakta för att han, i samråd med kommissionens övriga ledamöter, ansåg sig ha grund för bedömningen att kommissionen borde återinkallas för att återuppta sitt arbete genom att granska dessa nya fakta – vid behov kompletterat med ytterligare genomgång av materialet och annan utredning – och deras betydelse för de ställningstaganden som kommissionen gjorde i sitt betänkande och uttala sin bedömning i saken.

Vid regeringssammanträde den 8 februari 2007 beslutade regeringen att återinkalla Katastrofkommissionen. Kommissionens uppdrag var att återuppta sitt arbete och därvid bl.a. granska de nya fakta som kommit fram vid granskningen av innehållet i ett flertal databand som härrörde från tiden för naturkatastrofen i Asien och deras betydelse för de ställningstaganden som kommissionen gjorde i sitt betänkande (SOU 2005:104) samt uttala sin bedömning i saken.

Katastrofkommissionen överlämnade den 14 juni 2007 betänkandet Tsunamibanden (SOU 2007:44).

Regeringens tidigare behandling av ärenden om utlämnande av allmän handling

Regeringen har tidigare beslutat att totalförsvarssekretess enligt 2 kap. 2 § sekretesslagen (1980:100) hindrat utlämnande av uppgifter ur e-postlogg från tiden närmast efter tsunamin. Som skäl för beslutet angavs att uppgifter ur e-postsystemet var för sig är harmlösa, men tillsammans röjer uppgifterna vilka personer som har nyckelroller i krislägen, vilka informationskanaler och kommunikationsmedel som då används och hur beredskapen i övrigt är uppbyggd i Regeringskansliet (regeringsbeslut i dnr SB2005/2408, SB2005/2005 och SB2005/2679).

Banden

Av Katastrofkommissionens betänkande framgår att de band som det är fråga om är 119 band som har kopierats i säkerhetssyfte i Regeringskansliets IT-system. De är märkta Tsunamimail och innehåller backup av bl.a. e-postlådor i tiden mellan den 21 december 2004 och den 20 januari 2005. Förutom e-brev innehåller banden trafikinformation av olika slag, bl.a. e-postloggar, loggar som beskriver uppkopplingar via Regeringskansliets

datanät och loggar över Internettrafiken. Det är fråga om en s.k. total-backup, vilket innebär att även tidigare hos e-postanvändarna arkiverad e-post ingår i materialet.

Banden kan läsas genom en s.k. bandrobot som kan liknas vid en kvalificerad bandspelare. Det tog cirka tre timmar att läsa in varje band. Den totala informationsmängden på banden är omkring 32 000 gigabyte, varav omkring 20 000 utgörs av e-posten. Den totala mängden motsvarar 6 500 dvd-skivor, eller utskrivet på papper, storleksordningen 10 miljarder sidor.

Säkerhetskopiering i Regeringskansliet

Allmänt

I promemorian den 15 juni 2007 från Justitiedepartementet görs en redogörelse för hur säkerhetskopieringen i Regeringskansliets datasystem går till. Med säkerhetskopiering avses kopiering av information som vid en viss given tidpunkt finns i Regeringskansliets datasystem. Syftet med säkerhetskopieringen är att det ska finnas en möjlighet att under en tid återskapa information från datasystemen för det fall den går förlorad på grund av brand, översvämning eller liknande händelse.

I 4 kap. 19–20 §§ Regeringskansliets föreskrifter om säkerhetsskyddet i Regeringskansliet (RKF 1998:16) finns särskilda bestämmelser om säkerhetskopiering. Enligt dessa ska information i datasystem säkerhetskopieras så att den ursprungliga informationen vid behov kan återskapas med en rimlig arbetsinsats. Vidare får en säkerhetskopia av informationen i ett datasystem endast hanteras av särskilt utsedd personal och på ett sådant sätt att obehörig åtkomst hindras. Enligt 5 § Regeringskansliets föreskrifter om gallring av allmänna handlingar (RKF 2006:9) gäller vidare att säkerhetskopior av handlingar i Regeringskansliets datasystem ska gallras när de inte längre behövs för verksamheten, dock tidigast efter två månader.

Säkerhetskopieringen hanteras av förvaltningsavdelningen inom Regeringskansliet.

Säkerhetskopiering sker automatiskt genom att all information i datasystemen kopieras till en s.k. bandrobot. Kopiering sker till magnetband som normalt sitter kvar i bandroboten. Säkerhetskopiering sker varje dygn och informationen sparas på banden i minst två månader, varefter banden skrivs över med ny information. Den äldre informationen tas således med automatik bort i sin helhet och banden tas normalt sett aldrig ur bandroboten.

Hantering av de aktuella säkerhetskopiorna

Vid tiden för naturkatastrofen i Asien var rutinen den att en fullständig kopiering skedde en gång per dygn av all information i e-postsystemet. Det innebär att samma information från e-postsystemet i stor utsträckning kopierades flera gånger eftersom en stor del av informationen i systemet

ligger kvar oförändrad under en längre tid. Information utanför e-postsystemet behandlades på så sätt att fullständig backup togs en gång per vecka samt endast förändringar övriga dagar.

Om hanteringen av säkerhetskopiorna och borttagandet av information vid tiden för naturkatastrofen i Asien hade skett enligt gängse rutiner, skulle informationen – i varje fall delvis – ha skrivits över av annan säkerhetskopierad information efter cirka två månader.

I stället gjordes en ändring av inställningen i programvaran till bandroboten i syfte att säkerställa att all e-postinformation för tiden den 20 december 2004 t.o.m. den 19 januari 2005 inte skrevs över. Ändringen gjordes den 20 januari 2005 och innebar att den kopierade informationen på banden spärrades till år 2038. Emellertid var utrymmet i bandroboten begränsat och under försommaren 2005 var informationsmängden så stor att det fanns risk att ny information inte kunde sparas i roboten under föreskrivna två månader. Detta skulle i sådant fall innebära att man inte kunde leva upp till bestämmelserna om gallring. Därför togs de aktuella magnetbanden (sammanlagt 119 stycken) ut ur bandroboten och ersattes med nya. Några skriftliga beslut om denna hantering har inte fattats.

Av betänkandet Tsunamibanden framgår att den dåvarande chefen för förvaltningsavdelningen Gunnar Holmgren formlöst fattade beslut om ett längre sparande (s. 124).

Om informationssökning på banden

Av Justitiedepartementets promemoria framgår vidare att om det uppstår ett behov av att återskapa information kan detta ske med hjälp av bandroboten och en särskild programvara som finns i en server. I servern finns även visst lagringsutrymme för information som återskapas. Det är tekniskt möjligt att med hjälp av denna bandrobot, en server och programvara återskapa information på banden, exempelvis information som är kopplad till en viss person eller en viss tid. Beroende på omfattningen av den information som ska återskapas tar det olika lång tid. Återskapande av en persons e-postlåda under viss dag kan beräknas ta cirka tio minuter under förutsättning att vederbörande hanterat en ”normal” mängd e-post.

Den server som lagrar information som återskapats av bandroboten är ansluten till en terminal i vilken man kan ta del av den återskapade informationen. När information återskapats till servern kan man se denna på en skärmbild på samma sätt som om användaren själv hade loggat in, dvs. man kan exempelvis gå in i vederbörandes e-postlåda och filer med Worddokument m.m. Möjligheterna att härefter kunna ta del av en viss uppgift eller en viss handling blir beroende av de sökmöjligheter som finns i de program där uppgiften eller handlingen finns, exempelvis Lotus Notes eller Word. Det innebär exempelvis att det är relativt enkelt att söka efter e-post för en viss tid. I Wordsystemet finns möjlighet till fritextsök-

ning i mapp-systemet. Att söka på ett ord i en enskilds mappsystem tar cirka fem minuter. Den nödvändiga arbetsinsatsen kan variera mycket beroende på vilken eller vilka uppgifter som söks.

Teknisk specialkompetens krävs för att återskapa information från datorbanden till servern men torde inte vara nödvändig för efterföljande sökning i exempelvis Lotus Notes eller Word.

Vilken typ av information finns på säkerhetskopiorna?

Den information som säkerhetskopieras är normalt all gemensam information som hanteras i Regeringskansliets datasystem.

De inställningar som gjordes för att säkra information från tiden den 20 december 2004 t.o.m. den 19 januari 2005 syftade till att säkra e-postinnehållet under den aktuella perioden. Det innebär att det, utöver e-post, är osäkert i vilken utsträckning annan information från den aktuella tiden är komplett eller inte. Det kan exempelvis innebära att inga eller endast vissa av en användares mappar eller dokument har kopierats. Den kopiering som ägt rum har dock avsett fullständiga filer. Det är alltså inte så att endast en del av ett Worddokument kan ha blivit kopierat.

Följande information finns eller kan finnas på säkerhetskopiorna.

- Samtliga användares e-post för den aktuella perioden. Detta innebär att uppgifter finns om avsändare, mottagare, tidpunkt för meddelandet samt innehållet i meddelandet.
- Samtliga användares filer som lagrats på enskilda eller gemensamma filtjänster i Regeringskansliet. Dessa filer innehåller i huvudsak dokument framställda i Word, Excel, Adobe eller Powerpointformat men även andra dokumenttyper kan förekomma, beroende på vilka programvaror respektive användare hade tillgång till.
- Systemloggar av olika slag. Det finns ett stort antal loggar i ett IT-system. Syftet med dessa är att ha tillgång till teknisk historik för att kunna analysera uppkomna fel i efterhand. Exempel på sådana loggar som kan finnas på banden är brandväggs- och e-postloggar. En brandväggslogg visar bl.a. när och från vilken ip-adress en användare har besökt hemsidor på Internet. E-postloggen innehåller uppgift för extern e-post om avsändare, mottagare, tidpunkt och ärendemening. E-postloggen innehåller dock inte några uppgifter om intern e-post.
- Data från olika applikationer inom Regeringskansliet som t. ex. ekonomisystem, lönesystem och diariesystem.

På säkerhetskopiorna finns inte sådan information som endast finns på respektive användares hårddisk (C-disken). Det innebär bl.a. att det där inte finns s.k. cookies och temporära Internetfiler.

Gällande rätt m.m.

Allmänna handlingar

Till främjande av ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning ska varje svensk medborgare enligt 2 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen (TF) ha rätt att ta del av allmänna handlingar.

Enligt 2 kap. 3 § första stycket TF förstås med allmän handling framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel. Handling är allmän om den förvaras hos myndighet och enligt 6 eller 7 § är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndighet.

Enligt andra stycket anses en upptagning som avses i första stycket förvarad hos myndighet, om upptagningen är tillgänglig för myndigheten med tekniskt hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar för överföring i sådan form att den kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas. En sammanställning av uppgifter ur en upptagning för automatiserad behandling anses dock förvarad hos myndigheten endast om myndigheten kan göra sammanställningen tillgänglig med rutinbetonade åtgärder.

En sammanställning av uppgifter ur en upptagning för automatiserad behandling anses dock enligt tredje stycket inte förvarad hos myndigheten om sammanställningen innehåller personuppgifter och myndigheten enligt lag eller förordning saknar befogenhet att göra sammanställningen tillgänglig. Med personuppgift avses all slags information som direkt eller indirekt kan hänföras till en fysisk person.

Enligt 2 kap. 7 § första stycket TF anses en handling upprättad hos myndighet, när den har expedierats. En handling som inte har expedierats anses upprättad när det ärende till vilket den hänför sig har slutbehandlats hos myndigheten eller, om handlingen inte hänför sig till visst ärende, när den har justerats av myndigheten eller på annat sätt färdigställts.

Om det rör sig om ett register eller annan förteckning som förs fortlöpande anses handlingen enligt andra stycket upprättad när den har färdigställts för anteckning eller införing.

Begränsningar i rätten att ta del av allmänna handlingar

Rätten att ta del av allmänna handlingar får enligt 2 kap. 2 § TF begränsas endast om det är påkallat med hänsyn till

- rikets säkerhet eller dess förhållande till annan stat eller mellanfolklig organisation,
- rikets centrala finanspolitik, penningpolitik eller valutapolitik,
- myndighets verksamhet för inspektion, kontroll eller annan tillsyn
- intresset att förebygga eller beivra brott,
- det allmännas ekonomiska intresse,
- skyddet för enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden,
- intresset att bevara djur- eller växtart.

Sekretessbrytande bestämmelser

I 14 kap. sekretesslagen (1980:100) finns bestämmelser om begränsningar i sekretessen. Bestämmelserna i 1–3 §§ avser generella begränsningar i sekretessen för uppgift som lämnas till riksdag och regering samt mellan olika myndigheter i Sverige och mellan olika verksamhetsgrenar inom en svensk myndighet. I 4–7 §§ finns bestämmelser om rätt för den, till vilkens skydd sekretess gäller, att disponera över sekretessen samt om att uppgifter får lämnas ut till t.ex. part, ombud och arbetstagarorganisation. Enligt 8 § får regeringen, förutom när det särskilt anges i bestämmelse om sekretess, för särskilt fall förordna om undantag från sekretess när det är påkallat av synnerliga skäl. Vidare finns i 14 kap. bestämmelser om utlämnande med förbehåll.

Frågor om utskottsinitiativ och beredning av ärenden

Utskottsinitiativ

En bestämmelse om s.k. utskottsinitiativ finns i 3 kap. 7 § riksdagsordningen, där det sägs att utskott får väcka förslag hos riksdagen i ämne som hör till dess handläggning. Förslag som läggs fram av utskott medför till skillnad från förslag från andra organ inte någon motionsmöjlighet.

I proposition 1970:40 med förslag till ändring i regeringsformen, m.m., som bl.a. upptog utskottens initiativrätt, hänvisade regeringen till att Grundlagberedningen (GLB) i sitt betänkande Ny utskottsorganisation (SOU 1969:62) föreslagit en omläggning av utskottsväsendet i riksdagen och därvid ansett att övervägande skäl talade för att införa en i princip generell förslagsrätt för utskotten. GLB förordade att de regler om initiativrätt som var knutna till vissa av utskotten i den dåvarande organisationen, vid en reform av utskottsväsendet skulle ersättas av en generell regel om rätt för de ständiga utskotten att, vart och ett inom sitt kompetensområde, lägga fram förslag till riksdagen, även om förslaget inte hade samband med något ärende som remitterats till utskottet.

Vid riksdagsbehandlingen av frågan uttalade konstitutionsutskottet följande (se bet. KU1970:27 s. 7).

En principiellt viktig nyhet i förslaget är att utskotten skall få självständig initiativrätt. Denna reform framstår som ägnad att förbättra riksdagens arbetsmöjligheter. Utskottet förutsätter emellertid, att de nya befogenheterna skall begagnas med samma varsamhet, som iakttagits av de utskott som har självständig initiativrätt enligt nuvarande ordning. Ärenden bör framdeles liksom hittills normalt väckas genom proposition eller motion, och politisk enighet bör eftersträvas i de fall där initiativ kommer i fråga.

I Grundlagberedningens betänkande Ny regeringsform, ny riksdagsordning (SOU 1972:15) ställde sig GLB avvisande till förslag att införa självständig initiativrätt för utskottsreservanter vid sidan av motionsrätten och att medge motionsrätt i anslutning till utskottsinitiativ. GLB framhöll att reglerna om initiativformerna innefattar att ett en gång väckt, självständigt

förslag bildar en ram för ärendets fortsatta behandling i riksdagen. I viss utsträckning måste emellertid riksdagsledamöterna enligt GLB under handläggningens gång kunna få ställa ”nya” yrkanden i ärendet och sådana ”osjälvständiga” förslag kunde tillföras ett redan väckt ärende på tre sätt: i följdmotion, under utskottsbehandlingen och i yrkanden under överläggningen i kammaren.

Allmänt sett ville GLB hävda att utrymmet för nya yrkanden i ett anhängigt ärende bör vara mera vidsträckt om yrkandena förs fram i följdmotioner än enbart i reservationer till utskottsutlåtandet, och minst om de ställs först i kammaren. Intresset av tidig offentlighet kring riksdagsförslagen och av en ordnad och koncentrerad handläggning i utskotten talade enligt GLB för att följdförslag i görligaste mån bör läggas fram redan i motioner och inte först vid utskottsbordet via partirepresentanterna. Beträffande yrkanden som ges till känna först under kammaröverläggningen tillkommer den betydelsefulla faktorn att de inte har blivit utskottsberedda.

GLB framhöll också att regleringen av utskottsinitiativet inte borde bli sådan att den kan tänkas inbjuda riksdagsmajoriteten till aktioner via utskotten i syfte att hindra oppositionen att presentera alternativförslag.

Konstitutionsutskottet har också senare vid behandling av motioner om skydd för utskottsminoriteter (se bet. 1995/96:KU6, 1996/97:KU26, 1997/98:KU26) delat den bedömning som gjordes i frågan av GLB och av utskottet, då en ”självständig” initiativrätt infördes för alla utskott. Utskottet ansåg att det stärker riksdagens ställning och underlättar dess arbetsmöjligheter och därutöver minskar behovet av att göra den svåra gränsdragningen mellan begränsade och obegränsade initiativ. Utskottet utgick från att befogenheterna även fortsättningsvis begagnas med varsamhet och att politisk enighet eftersträvas i de fall där initiativ kommer i fråga. Utskottet utgick vidare från att utskotten också fortsättningsvis skulle komma att vara restriktiva med att själva arbeta fram mera omfattande lagförslag utan beredning inom Regeringskansliet. Som GLB påpekat kunde enligt utskottet redan avsaknaden av den utredningsapparat som krävs för tillkomsten av varje mera omfattande förslag verka hämmande i detta avseende.

Beredning av ärenden

Enligt 7 kap. 2 § regeringsformen ska behövliga upplysningar och yttranden inhämtas från berörda myndigheter vid beredningen av regeringsärenden. I den omfattning som behövs ska tillfälle lämnas sammanslutningar och enskilda att yttra sig.

Enligt 8 kap. 18 § andra stycket regeringsformen bör yttrande av Lagrådet inhämtas innan riksdagen beslutar om bl.a. lag om begränsning av rätten att ta del av allmänna handlingar. Detta gäller dock inte om Lagrådets hörande skulle fördröja lagstiftningsfrågans behandling så att avsevärt men skulle uppkomma.

Lagrådsuttalanden i beredningsfrågor

Lagrådet har i fråga om beredningen av ett lagstiftningsärende om ny prövning i vissa utlänningsärenden i ett yttrande till socialförsäkringsutskottet den 10 oktober 2005 uttalat sig om beredningen av lagförslag i riksdagen.

Lagrådet konstaterade att bestämmelserna i 7 kap. 2 § regeringsformen om skyldighet att inhämta behövliga upplysningar och yttranden från berörda myndigheter och att vid behov bereda sammanslutningar och enskilda tillfälle att yttra sig enligt ordalydelsen gäller behandlingen av ett lagstiftningsärende i regeringen och omfattar alltså inte beredningen av ett lagstiftningsärende som väckts i riksdagen. Skälen för en sådan bestämmelse i fråga om regeringsärenden talar emellertid med samma styrka för att en motsvarande beredning bör ske i ett lagstiftningsärende som väckts i riksdagen.

I fallet med ny prövning av vissa utlänningsärenden hade visserligen synpunkter inhämtats från ett antal remissinstanser, men för att en remissbehandling ska vara meningsfull måste remissinstanserna enligt Lagrådet ges rimlig tid att överväga förslaget. Vid bedömningen av behovet av beredning måste i det fallet också beaktas att den ifrågavarande lagstiftningen var ett förhållandevis komplicerat rättsområde och att en ordning med särskilda och mera generösa regler, som skulle gälla endast tillfälligt och för vissa kategorier av ärenden om uppehållstillstånd, i sig inrymde komplikationer i form av tolknings- och tillämpningssvårigheter som uppkommer genom skillnader mellan då föreslagna lagändringar å ena sidan samt 1989 och 2005 års utlänningslagar å andra sidan.

Mot bakgrund av vad som anförts ansåg Lagrådet att den beredning som skett i ärendet – även om hänsyn togs till att det var angeläget med ett snabbt ikraftträdande – inte var godtagbar (bet. 2005/06:SfU5, rskr. 2005/06:10).

Även i lagstiftningsärendet om ett nytt ändamål för PKU-biobanken uttalade Lagrådet i sitt yttrande till socialutskottet den 7 januari 2005 att det remitterade förslaget byggde på ett från lagstiftningsynpunkt otillfredsställande beredningsunderlag. Lagrådet kunde i ärendet konstatera att det i socialutskottets utkast till betänkande sades att utskottet erfarit att det inom Socialdepartementet pågått ett beredningsarbete på området, innefattande bl.a. olika myndighetskontakter. Resultatet av dessa kontakter fanns dock inte dokumenterat i det material som ställts till Lagrådets förfogande. Muntligen hade vid föredragningen dock redovisats viss information som chefen för PKU-laboratoriet tidigare denna dag lämnat utskottet (bet. 2004/05:SoU14, rskr. 2004/05:145).

Utskottets överväganden

Betänkandet Tsunamibanden

I avsnitt 4.5 i betänkandet om Tsunamibanden lämnas en kortfattad beskrivning av vilken rätt till insyn i elektroniska handlingar som offentlighetsprincipen i allmänhet ger och några problemställningar som uppkommer i fråga om elektroniska uppgifters offentlighetsrättsliga status. Något slutligt ställningstagande kring bandmaterialets status som allmän handling eller inte presenteras inte. Däremot har kommissionens expert i ett utlåtande, som ingår som bilaga 4 i betänkandet, redogjort för hur man skulle kunna bedöma frågan.

Experten drar slutsatsen (s. 194 f.) att det totala material där de sparade banden ingår bör ses som ett fortlöpande register enligt 2 kap. 7 § TF. Registret betraktat som en helhet (enhet) är enligt experten upprättat i och med att det börjat ta emot registreringar. Det är oklart om registret ska uppfattas som en helhet också när det gäller frågor om utlämnande. Det verkar rimligt att i stället förutsätta att framställningar om utlämnande måste ta sikte på antingen bestämda (identifierade) färdiga handlingar eller specifika, begärda uppgiftssammanställningar. Lagen är inte alldeles klar på denna punkt och bekymmer anmäler sig om någon begär att få en utskrift av ett omfattande, helt register och åberopar handlingsoffentligheten till stöd för sin begäran.

Det är vidare enligt experten inte givet att de sparade banden ska bedömas på precis samma sätt som det totala material där de ursprungligen ingick. Logiskt är det inte uteslutet att se det sparade materialet som ett nybildat, tidsbegränsat (temporärt) register där frågan om upprättandet inte är avgjord genom att det sparade materialet en gång har utgjort en del av ett fortlöpande register. I stället skulle det sparade registret kunna behandlas som ett i någon mening nytt, temporärt register, där upprättandefrågan får bedömas enligt andra bestämmelser.

Säkerhetskopiornas rättsliga status

I Justitiedepartementets promemoria görs en genomgång av hur säkerhetskopiornas rättsliga status ska uppfattas.

Är de säkerhetskopior som tagits ut och sparats i Regeringskansliet handlingar?

Med en handling förstås enligt tryckfrihetsförordningen en framställning i skrift eller bild samt en upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel (2 kap. 3 § första stycket). Till kategorin upptagningar hör t.ex. cd-skivor, dvd-skivor, allt datoriserat material och bandupptagningar av olika slag. Den information som finns

på säkerhetskopiorna kan läsas endast med ett tekniskt hjälpmedel, en s.k. bandrobot. Säkerhetskopiorna är därför sådana upptagningar som enligt tryckfrihetsförordningen utgör handlingar.

Förvaras säkerhetskopiorna i Regeringskansliet?

För att en handling ska anses som allmän krävs enligt tryckfrihetsförordningen dels att den förvaras hos en myndighet, dels att den är att anse som inkommen till eller upprättad hos en myndighet (2 kap. 3 § första stycket). Ett första kriterium för att en handling ska anses allmän är sålunda dess förvaring hos myndighet. En upptagning anses förvarad hos en myndighet om den är tillgänglig för myndigheten med tekniskt hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar för överföring i sådan form att den kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas. Eftersom Regeringskansliet har ett sådant särskilt tekniskt hjälpmedel, i form av en bandrobot, som gör det möjligt att ta del av innehållet i säkerhetskopiorna är dessa rättsligt sett förvarade i Regeringskansliet.

Särskilda bestämmelser gäller för sammanställningar av uppgifter ur upptagningar för automatiserad behandling, s.k. potentiella handlingar. Om det krävs mer än rutinbetonade åtgärder för att göra sådana sammanställningar tillgängliga är de inte förvarade hos myndigheten i juridisk mening även om de kan anses vara det rent faktiskt (2 kap. 3 § andra stycket). Vart och ett av de 119 banden kan innehålla t.ex. e-brev och Worddokument. Vid säkerhetskopieringen kan dokumenten ha styckats och blivit ofullständiga på de olika banden. Endast genom bandrobotens hjälp kan de enskilda dokumenten läsas i en sammanhängande följd. Detta innebär dock inte att det måste göras en sådan sammanställning som avses i tryckfrihetsförordningen för att säkerhetskopiorna ska bli tillgängliga. Dessa är därmed i juridisk mening färdiga handlingar och förvarade i Regeringskansliet oberoende av hur omfattande åtgärder som krävs för att göra dem tillgängliga för läsning.

Är säkerhetskopiorna inkomna till eller upprättade inom Regeringskansliet?

För att säkerhetskopiorna ska anses som en eller flera allmänna handlingar krävs det vidare att de är att anse som inkomna till eller upprättade hos en myndighet. En upptagning anses inkommen till en myndighet när annan har gjort den tillgänglig för myndigheten med tekniskt hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar för överföring i sådan form att den kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas. Säkerhetskopiorna är inte inkomna till Regeringskansliet i tryckfrihetsförordningens mening. Frågan är därför om de i stället ska anses som upprättade där.

En handling anses enligt tryckfrihetsförordningen upprättad hos myndighet när den har expedierats. En handling som inte har expedierats anses upprättad när det ärende till vilket den hänför sig har slutbehandlats hos myndigheten eller, om handlingen inte hänför sig till visst ärende, när den

har justerats av myndigheten eller på annat sätt färdigställts (2 kap. 7 § första stycket). Säkerhetskopiorna har inte avsänts till enskild eller till annan myndighet eller hållits tillgängliga för avhämtning. De är därmed inte expedierade. De är vidare inte hänförliga till något ärende och någon justering av dem i tryckfrihetsförordningens mening torde inte vara aktuell.

Då kvarstår alltså frågan huruvida säkerhetskopiorna har färdigställts på annat sätt. För att en handling ska anses som färdigställd krävs inget särskilt förfarande från myndighetens sida. I doktrinen har uttalats att om handlingen godkänts av en därtill behörig befattningshavare eller omhändertagits för förvaring är den att betrakta som allmän samt att det i vissa fall torde räcka med att den har fått ett slags slutlig form. För att säkerställa att viss säkerhetskopierad information inte gick förlorad plockades säkerhetskopiorna vid försommaren 2005 ut ur den bandrobot de då satt i. Mot denna bakgrund skulle man möjligen kunna hävda att den åtgärden innebär att banden har fått sin slutliga utformning och därför skulle vara att betrakta som färdigställda och upprättade i tryckfrihetsförordningens mening.

Utgör säkerhetskopior i formell mening allmänna handlingar?

Hittills har endast den mycket speciella situationen behandlats att säkerhetskopiorna i sin helhet har plockats ut ur bandroboten och sparats. För den fortsatta framställningen och den slutliga bedömningen är det dock av relevans att något beröra hur man i allmänhet bör betrakta säkerhetskopiors rättsliga status, dvs. när inte något särskilt inträffar utan banden för säkerhetskopiering sitter på sin plats och kontinuerligt ”rullar” och lagrar all information som finns i en myndighets datorsystem.

En myndighets fortlöpande säkerhetskopiering av datalagrat material är en teknisk säkerhetsåtgärd för att myndigheten ska kunna garantera att information från datasystemen kan återskapas för det fall den går förlorad på grund av t.ex. tekniska fel, brand, översvämning eller liknande händelser. I enlighet med vad som framgår ovan är säkerhetskopior sådana upptagningar som enligt tryckfrihetsförordningen utgör handlingar. Man kan utgå från att myndigheter i allmänhet har tillgång till sådant tekniskt hjälpmedel i sin verksamhet för att vid behov kunna ta fram information ur sina egna säkerhetskopior. Detta innebär att även säkerhetskopior i allmänhet rättsligt sett är förvarade hos myndigheterna.

Kan sådana säkerhetskopior betraktas som allmänna handlingar? I likhet med resonemangen ovan kan inte heller säkerhetskopior i allmänhet anses som inkomna till en myndighet. De hänför sig heller inte till något ärende och blir heller inte justerade av myndigheten i tryckfrihetsförordningens mening.

Även i detta fall återstår alltså att bedöma om de kan anses på annat sätt färdigställda, varvid undantagsregeln i 2 kap. 7 § andra stycket 1 TF är av intresse. Denna bestämmelse innebär att diarium, journal samt sådant register eller annan förteckning som förs fortlöpande blir upprättad, och

därmed allmän, när handlingen har färdigställts för anteckning eller införelse. Säkerhetskopiorna ”rullar” löpande och är färdigställda för införelse av myndigheters datorlagrade material. Detta skulle kunna anses tala för att säkerhetskopior i allmänhet är färdigställda och därmed upprättade i tryckfrihetsförordningens mening. Eftersom de, som konstaterats i det föregående, också är förvarade hos myndigheten i fråga skulle de därmed vara att anse som allmänna handlingar. Denna fråga, eller någon därmed jämförbar, har dock, såvitt känt, aldrig varit uppe till bedömning i praxis och har hittills inte heller behandlats i doktrinen. Rättsläget måste därför betraktas som oklart.

Är en formell tolkning rimlig?

Man kan utgå från att det, såväl på de nu aktuella säkerhetskopiorna som på säkerhetskopior i allmänhet, finns, förutom handlingar som är att betrakta som allmänna, ett mycket stort antal handlingar som inte är att betrakta som allmänna, t.ex. minnesanteckningar och utkast eller koncept till beslut som inte har expedierats eller tagits om hand för arkivering (2 kap. 9 § TF), personliga brev och meddelanden samt sådana som är avsedda för mottagaren endast som innehavare av en annan ställning, den s.k. politikerregeln (2 kap. 4 § TF). På den stora upptagning som en säkerhetskopior utgör finns alltså bl.a. ett stort antal mindre upptagningar som sedda var för sig inte utgör allmänna handlingar. Om någon skulle begära att få ta del av en sådan enskild handling skulle begäran avslås på den grunden att handlingen inte är allmän. Ett resultat av att säkerhetskopior i sig kan vara att betrakta som allmänna handlingar är dock att en myndighet är skyldig att som huvudregel lämna ut dessa (låt vara endast i pappersform, se 2 kap. 13 § andra stycket). Enda grunden för att underlåta att tillmötesgå en begäran om att få ut säkerhetskopior i deras helhet är att vissa uppgifter omfattas av sekretess. De ska dock lämnas ut till den del de inte är sekretessbelagda.

Det sagda innebär att alla de handlingar som finns i en säkerhetskopior och som inte är allmänna, t.ex. privata meddelanden, minnesanteckningar, utkast och koncept, kommer att lämnas ut enbart på den grunden att de ingår i en större upptagning som i sig är att betrakta som allmän och trots att de alltså sedda var för sig inte är att betrakta som allmänna handlingar. Till detta kommer att bestämmelsen i 15 kap. 4 § sekretesslagen om att myndighet på begäran av enskild ska lämna uppgift ur allmän handling som förvaras hos myndigheten i den mån hinder inte möter på grund av bestämmelse om sekretess eller av hänsyn till arbetets behöriga gång. Detta innebär att en myndighet är skyldig att på begäran lämna ut uppgifter inte bara ur de handlingar som är allmänna utan också ur de icke allmänna handlingarna eftersom de i sig ingår i den större allmänna handling som säkerhetskopiorna utgör.

Kravet att en myndighet ska organisera sig och arbeta på ett sätt som tillfredsställer insynsintresset är grundläggande för offentlighetsprincipens tillämpning och genomslag. Samtidigt ska insynsintresset vägas mot verksamhetsintresset, dvs. intresset av att myndigheternas grundläggande uppgifter utförs på ett effektivt och rättssäkert sätt. Tryckfrihetsförordningens bestämmelser i 2 kap. 9 § kan sägas vara ett utslag av denna avvägning. Att hos myndigheter framställda handlingar, som bara har karaktär av hjälpmedel vid t.ex. ett ärendes föredragning eller beredning eller som endast innefattar osjälvständiga mellanled på vägen mot en slutlig produkt, som huvudregel inte blir allmänna har motiverats bl.a. med att dessa i stor utsträckning saknar intresse från de synpunkter som bär upp offentlighetsprincipen (prop. 1975/76:160 s. 167). Detta argument gör sig för övrigt i ännu högre grad gällande när det gäller rent personliga meddelanden (2 kap. 4 §). Samtidigt är det av avgörande betydelse för myndigheternas verksamhet att de fram till ett visst stadium kan arbeta med och överväga olika förslag och åtgärder utan insyn av allmänheten.

Sammanfattningsvis kan konstateras att för det fall säkerhetskopior av myndigheternas datalagrade material ska anses utgöra allmänna handlingar i sig, sätts tryckfrihetsförordningens noggrant utarbetade reglering, med en åtskillnad mellan allmänna och icke allmänna handlingar, helt ur spel. Detta skulle få oöverblickbara konsekvenser för samtliga myndigheters hantering av allmänna handlingar.

En ändamålstolkning av säkerhetskopiors rättsliga status

Som framgår av föregående avsnitt föreligger vad som skulle kunna betecknas som en konflikt mellan de bestämmelser i tryckfrihetsförordningen som vid en strikt tolkning kan anses leda till att säkerhetskopior anses upprättade och därmed utgör allmänna handlingar i sig och dem som reglerar när vissa handlingar inte är allmänna.

En myndighets framställning av säkerhetskopior är, som konstaterats i det föregående, enbart en teknisk säkerhetsåtgärd för att myndigheten ska kunna garantera att information från datasystemen ska kunna återskapas för det fall den t.ex. på grund av tekniska problem skulle gå förlorad. På motsvarande sätt som det s.k. delningsundantaget möjliggör för myndigheter att inhämta yttranden över ett utkast från någon utomstående utan att den utväxlade handlingen anses expedierad och därmed allmän kan man argumentera för att det bör finnas ett utrymme för myndigheter att säkerställa uppgifter på säkerhetskopior utan att dessa för den skull anses upprättade i tryckfrihetsförordningens mening och därmed utgör allmänna handlingar (se prop. 1975/76:160 s. 157 och 170).

Man kan utgå från att det vid tillkomsten av de nu aktuella bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen inte förutsågs de principiella problem som uppkommer genom att den tekniska utvecklingen lett till att det finns möjlighet att lagra enorma mängder information, bestående bl.a. av s.k. färdiga elektroniska handlingar som inte är allmänna, på en upptagning som

sedd samlat och isolerat kan utgöra en fristående allmän handling i sig. Det kan därmed hävdas att det aldrig varit avsikten att tryckfrihetsförordningens bestämmelser ska tillämpas på t.ex. ett band med säkerhetskopior av många olika s.k. färdiga elektroniska handlingar förrän åtgärder vidtas för att återskapa handlingarna i fråga. När så sker är en rimlig utgångspunkt i stället att varje handlingar rättsliga status bedöms för sig. Ett band som innehåller säkerhetskopior av allmänna och icke allmänna handlingar skulle med detta synsätt således aldrig i sig anses utgöra en upprättad och därmed allmän handling eftersom det, som framhållits i det föregående, skulle sätta hela tryckfrihetsförordningens reglering, med en åtskillnad mellan allmänna och icke allmänna handlingar, ur spel.

Att just gränsen mellan allmänna och icke allmänna handlingar skulle upphävas har föranlett Regeringsrätten att i två rättsfall göra en restriktiv tolkning av begreppen inkommen och expedierad i 2 kap. 6 och 7 §§ TF på så sätt att handlingar, som har ingivits till domstol endast i syfte att domstolen ska pröva om de är allmänna eller ej, inte ansetts vare sig inkomna till domstolen eller expedierade från den myndighet vars beslut ska överprövas (se RÅ 1992 ref. 63 och RÅ 1996 ref. 19).

Mot bakgrund av det anförda är den enda rimliga tolkningen att bestämmelserna i 2 kap. TF innebär att säkerhetskopior aldrig utgör upprättade handlingar i tryckfrihetsförordningens mening och därmed inte heller allmänna handlingar.

Det saknar därvid betydelse om säkerhetskopiorna i sig, och inte enbart de eventuellt återskapade handlingarna, sparas och arkiveras hos myndigheten. Säkerhetskopiorna som helhet förändrar inte sin rättsliga status genom sådana åtgärder. Däremot kan vissa av de på säkerhetskopiorna ingående separata handlingarna övergå från att vara icke allmänna handlingar till allmänna för det fall säkerhetskopiorna som helhet arkiveras (jfr 2 kap. 9 § TF), något man kan utgå från bara äger rum i rena undantagsfall. Privata handlingar blir dock aldrig allmänna handlingar (jfr 2 kap. 4 § och 11 § första stycket 3 TF). För att systemet med en åtskillnad mellan allmänna och icke allmänna handlingar ska upprätthållas även vid en eventuell arkivering av säkerhetskopior måste varje ingående handlingar rättsliga status bedömas för sig.

Ovan redovisade bedömningar leder också till att myndigheter inte, på grund av 15 kap. 4 § sekretesslagen, är skyldiga att på begäran av enskild lämna ut uppgifter ur andra handlingar på säkerhetskopior än sådana som i sig är allmänna. Någon rätt att med stöd av nämnda bestämmelse ta del av uppgifter i privata meddelanden eller i meddelanden som faller under den s.k. politikerregeln (2 kap. 4 § TF) uppkommer exempelvis inte med denna tolkning.

Det finns anledning att avslutningsvis poängtera att slutsatsen att varken säkerhetskopior i allmänhet eller de i Regeringskansliet sparade säkerhetskopiorna utgör allmänna handlingar inte innebär att offentlighetsprincipens syften träds för när. Varje säkerhetskopias innehåll kan nämligen indelas i sex troliga kategorier av information:

- Privata meddelanden som anställda fått eller skickat. Sådana meddelanden utgör inte allmänna handlingar. Någon rätt till insyn i sådana handlingar föreligger således inte under normala omständigheter.
- Meddelanden som faller under den s.k. politikerregeln. Vad som sägs under punkt 1 gäller även dessa handlingar.
- Dokument som har utgjort allmänna handlingar i sig och som har gallrats enligt gällande gallringsbestämmelser. Dessa handlingar skulle allmänheten under normala omständigheter sakna praktisk möjlighet att få ut i dagsläget.
- Dokument som utgör allmänna handlingar i sig och som fortfarande finns tillgängliga inom Regeringskansliet. Beträffande dessa handlingar är insynsintresset tillgodosett i tillräcklig mån genom att de kan begäras ut hos det departement där de förvaras.
- Dokument som utgör olika former av utkast och minnesanteckningar inför ett ärendes föredragning eller beredning och som har arkiverats. Dessa handlingar har blivit allmänna enligt 2 kap. 9 § TF. Insynsintresset är tillräckligt tillgodosett genom att de finns tillgängliga i arkivet.
- Dokument som avses under punkt 5 som inte har arkiverats. Avsikten har inte varit att sådana handlingar ska bli allmänna. Någon rätt till insyn i sådana handlingar föreligger inte enligt tryckfrihetsförordningen under normala omständigheter.

Det sagda innebär att säkerhetskopiorna innehåller handlingar som inte är allmänna handlingar i sig, handlingar som annars skulle ha gallrats samt allmänna handlingar beträffande vilka insynsintresset kan tillgodoses på annat håll inom myndigheten i fråga.

De i Regeringskansliet uttagna säkerhetskopiorna är inte arkiverade

När det därefter gäller de nu i Regeringskansliet aktuella uttagna säkerhetskopiorna kan konstateras att de inte är arkiverade. Åtgärden att ta ut dem ur bandroboten vidtogs för att innehållet inte skulle tas bort vid en tidpunkt när så annars skulle ha skett enligt gällande rutiner. Något ställningstagande till frågan om handlingarna sedermera skulle tas bort eller arkiveras har ännu inte tagits. Att lägga säkerhetskopiorna i ett skåp kan vidare inte anses utgöra en juridiskt relevant arkiveringsåtgärd enligt tryckfrihetsförordningen. Detta innebär att t.ex. minnesanteckningar som inte är hänförliga till något ärende och utkast som inte har arkiverats i relevant akt fortfarande är att anse som icke allmänna handlingar, så länge beslut inte har fattats om att banden som sådana ska arkiveras (2 kap. 9 § TF).

Utskottets ställningstagande

Existensen av de säkerhetskopior som ärendet gäller ("tsunamibanden") blev känd för regeringen och Regeringskansliet, liksom för allmänheten, i oktober 2006. Någon beredning av frågan om behovet av särskild sekretess för innehållet synes inte ha skett inom Regeringskansliet, och i varje fall har inte någon sådan beredning som förutsätts i 7 kap. 2 § regeringsformen och än mindre någon lagrådsgranskning enligt 8 kap. 18 § regeringsformen förevarit. Någon proposition till riksdagen har inte lagts fram. I samband med att Katastrofkommissionen publicerade sitt betänkande Tsunamibanden påtalades behovet av en särskild sekretessbestämmelse för partiföreträdare i riksdagen.

Behovet av sekretess för uppgifterna på tsunamibanden är enligt utskottet angeläget. Merparten av de allmänna handlingar – liksom andra handlingar – som kommit in till eller upprättats inom Regeringskansliet under en viss period finns samlade på de elektroniskt sökbara tsunamibanden. Detta kan medföra att en kartläggning av regeringens och Regeringskansliets funktionssätt, som annars vore omöjlig att genomföra, nu kan genomföras på ett sätt som kan vara olämpligt av säkerhetsskäl. Regeringen har tidigare beslutat att inte lämna ut bl.a. förteckningar i e-postsystemet med motiveringen att sekretess gäller för uppgifterna enligt 2 kap. 2 § sekretesslagen (1980:100), s.k. totalförsvarssekretess. Det kan emellertid inte med säkerhet fastställas att de nu befintliga sekretessbestämmelserna är tillräckliga för att täcka de sekretessbehov som från säkerhetssynpunkt kan finnas.

Rätten att ta del av allmänna handlingar får, som framgår ovan, begränsas endast om det är påkallat med hänsyn till vissa i tryckfrihetsförordningen särskilt angivna intressen, och sekretess för uppgifterna i tsunamibanden kan tillåtas av dessa hänsyn.

Utskottet anser således med hänsyn till angelägenheten av att sekretessen bevaras för uppgifter på tsunamibanden att en sekretessbestämmelse i detta syfte bör införas. Bristen på sedvanlig beredning, inklusive lagrådsgranskning, innebär dock att giltighetstiden för bestämmelsen bör begränsas. Avsikten med bestämmelsen är att ge regeringen rådrum för en beredning där frågor som kan behöva en mer ingående belysning än som kunnat göras i detta ärende tas upp. I den mån beredningen leder till att en proposition i frågan bör föreläggas riksdagen utgår utskottet från att så sker.

Den sekretessbestämmelse som nu föreslås bör avse absolut sekretess och placeras i 5 kap. sekretesslagen, som innehåller bestämmelser med hänsyn främst till intresset av att förebygga eller beivra brott. I det kapitlet finns bestämmelser om sekretess till skydd för t.ex. säkerhetsåtgärder, chiffer, risk- och sårbarhetsanalyser m.m.

De sekretessbrytande reglerna i 14 kap. sekretesslagen bör inte vara tillämpliga på den föreslagna sekretessen för tsunamibanden. Det intresse andra myndigheter eller enskilda kan ha av att ta del av de allmänna handlingar som finns på tsunamibanden får anses vara tillgodosett genom att de, i den mån handlingarna inte gallrats, kan ta del av dessa handlingar i

original i andra delar av Regeringskansliet. Som berörts i Katastrofkommitténs betänkande kommer dock konstitutionsutskottet att påbörja sin granskning av hanteringen av tsunamibanden och bör då inte hindras från att få tillgång till de uppgifter i banden som utskottet anser sig behöva.

Enligt uppgifter från Regeringskansliet har något ställningstagande inte gjorts om tsunamibanden sedermera ska gallras eller arkiveras. För det fall de arkiveras kan den omfattande information som finns på säkerhetskopiorna i framtiden vara intressant ur historisk synvinkel på grund av de sammanställningsmöjligheter som lagringsformen erbjuder. Sekretessen enligt den nya bestämmelsen bör gälla i högst sjuttio år. För det fall säkerhetskopiorna arkiveras kan – sedan sekretessen enligt den nya bestämmelsen har upphört – andra sekretessbestämmelser som stadgar sekretess under längre tid fortfarande vara tillämpliga på vissa av uppgifterna i säkerhetskopiorna.

Något skäl att låta den tystnadsplikt som följer av den föreslagna sekretessbestämmelsen ha företräde framför meddelarfriheten bedöms inte föreligga.

Med hänsyn till det anförda föreslår utskottet att riksdagen antar det av utskottet i bilaga framlagda förslaget till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).

Utskottet föreslår att ärendet avgörs efter endast en bordläggning.

BILAGA

Utskottets lagförslag

Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att det i sekretesslagen (1980:100) skall införas en ny paragraf, 5 kap. 11 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Utskottets förslag

5 kap.

11 §

Sekretess gäller för uppgift i de säkerhetskopior i Regeringskansliets datasystem som har bevarats med anledning av naturkatastrofen i Asien år 2004.

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Föreskrifterna i 14 kap. gäller inte i fråga om sekretessen enligt denna paragraf.

Denna lag träder i kraft den 15 juli 2007 och gäller till och med den 31 december 2007.